

Czwartek 13 styczeń 2005

P6_TA(2005)0006

Pomoc EU dla ofiar tsunami na Oceanie Indyjskim

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie niedawnego kataklizmu tsunami na Oceanie Indyjskim

Parlament Europejski,

- uwzględniając konferencję w sprawie pomocy ofiarom tsunami w Dżakarcie w dniu 6 stycznia 2005 r. oraz Międzynarodową Konferencję Darczyńców w Genewie w dniu 11 stycznia 2005 r.,
 - uwzględniając konkluzje nadzwyczajnego posiedzenia Rady do spraw Spraw Ogólnych i Stosunków Zagranicznych z dnia 7 stycznia 2005 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji „Europa a Azja: ramy strategiczne dla wzmocnionej współpracy” (COM(2001)0469) i zawarte w nim podkreślenie wagi stosunków UE z Azją, kontynentem zamieszkanym przez ponad połowę światowej populacji,
 - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dnia 26 grudnia 2004 r. południowo-wschodnią Azję nawiedziło silne trzęsienie Ziemi o sile 9 stopni w skali Richtera, które stało się przyczyną powstania tsunami w Indonezji, Sri Lance, południowych Indiach, Tajlandii, Malezji, Malediwach, Bangladeszu, Birmie, Mauritiusie, Somalii, Kenii, Seszelach, Réunion i Tanzanii,
- B. mając na uwadze, że katastrofa przyniosła śmierć ponad 160 tys. osób, w tym obywateli UE, w wielu krajach dotkniętych tsunami; że o wiele więcej osób odniosło rany, a ponad 5 mln pozostało bez dachu nad głową i pozbawionych możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb, jak żywność, czysta woda i lekarstwa,
- C. mając na uwadze, że w najbardziej dotkniętych krajach katastrofa uderzyła w najbiedniejsze społeczności, jak społeczności rybackie, i że skutek katastrofy osieroconych zostały tysiące dzieci,
- D. mając na uwadze zniszczenie w dotkniętych katastrofą regionach nadmorskich poważnej części infrastruktury komunikacyjnej, energetycznej i edukacyjnej,
- E. mając na uwadze, że skażona woda oraz obfite deszcze po tsunami zwiększyły ryzyko chorób takich jak cholera, malaria i tyfus,
- F. mając na uwadze, że eksperci ostrzegają, że szkody dla życia morskiego, w tym zarośli mangrowych i raf koralowych, mogą się okazać na tyle poważne i długotrwałe, iż zagrażą lokalnym społecznościom, których dostawy żywności i przetrwanie uzależnione są od połowów rybackich,
- G. mając na uwadze, że odpowiedź reszty świata była poruszająca: UE i Państwa Członkowskie zadeklarowały dotychczas 1,5 mld euro, i suma ta wciąż wzrasta; Komisja zaofiarowała już 23 mln euro oraz obiecała fundusze w wysokości 350 mln euro, z czego 150 mln euro nie są nowymi pieniędzmi, lecz zostaną wzięte z istniejących długoterminowych projektów rozwoju; mając na uwadze, że cele Europejskiego Funduszu Rozwoju nie mogą zostać zmienione w celu pomocy ofiarom tsunami w krajach Afryki, należy zatem znaleźć inne źródła pomocy dla tychże krajów,
- H. mając na uwadze, że w czasie poprzednich katastrof wysokość deklarowanej pomocy nie zawsze była odzwierciedlona w pomocy faktycznie udzielonej,
- I. mając na uwadze, że ONZ stara się dotrzeć z pomocą do wszystkich dotkniętych regionów, lecz do wielu miejsc dotkniętych przez tsunami dostęp jest bardzo utrudniony, zwłaszcza na Sumatrze,
- J. mając na uwadze, że większość dotkniętych przez tsunami państw było już wcześniej obciążonych spłatą wysokich długów, i że kwoty ofiarowane na pomoc mogą nie przenieść oczekiwanych skutków, jeśli państwa-ofiarodawcy będą nadal pobierać odsetki od tego zadłużenia,

Czwartek 13 styczeń 2005

Reakcja natychmiastowa

1. składa kondolencje oraz wyrazy najgłębszego współczucia społecznościom oraz rządów dotkniętych państw, jak i rodzinom wszystkich ofiar w południowo-wschodniej Azji, wschodniej Afryce, Europie i innych regionach;
2. składa podziękowania wszystkim osobom w dotkniętych krajach za sposób, w jaki odpowiedziały na tę katastrofę — mimo osobistych cierpień i strat — dając olbrzymie wsparcie dotkniętych katastrofą obywatelom UE;
3. z zadowoleniem przyjmuje wielkoduszną reakcję na kryzys wszystkich publicznych i prywatnych ofiarodawców, odzwierciedlającą globalizację solidarności przejawiającą się szczególnie w warstwie publicznej;
4. wyraża troskę z powodu nieoszacowanej liczby ofiar w Birmie; krytykuje wojskową juntę w Birmie za zamknięcie części wybrzeża kraju i za jej ogólną odmowę współpracy ze społecznością międzynarodową, co niekorzystnie wpłynie na ofiary tsunami w Birmie;
5. wzywa posłów do dobrowolnych wpłat w wysokości jednej lub więcej diet dziennych na rzecz ofiar katastrofy tsunami w rejonie Oceanu Indyjskiego;

Reakcja w sytuacji kryzysowej

6. podkreśla, iż kwestia dzieci osieroconych w wyniku katastrofy musi zyskać priorytetowy status dla agencji pomocy, ponieważ dzieci te są wystawione na podwyższone ryzyko uprowadzenia oraz nadużyć fizycznych i seksualnych;
7. jest głęboko przekonany, że w celu skutecznej ochrony sierot dotkniętych przez tsunami należy zapewnić im ochronę przed wszelkimi rodzajami wyzysku i nielegalnymi międzynarodowymi adopcjami, jak i zabezpieczyć perspektywę na przyszłość poprzez umieszczenie w bezpiecznym i zdrowym otoczeniu społecznym; wzywa do zapewnienia wsparcia psychosocjalnego — ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dzieciom — w celu wyeliminowania stresu pourazowego;
8. wzywa społeczność międzynarodową do zwrócenia szczególnej uwagi na sytuację 1,5 mln dzieci, które według szacunków UNICEF zostały dotknięte katastrofą; nalega, aby pomoc miała na celu odnalezienie, identyfikację i zgrupowanie dzieci, które utraciły rodziny, przy zapewnieniu im jak najszybszego powrotu do szkół oraz — w świetle doniesień sugerujących pojawienie się osób chcących wykorzystać katastrofę w celu nielegalnej sprzedaży nieletnich do przymusowej pracy lub niewoli seksualnej — ukierunkowanie pomocy na ochronę dzieci przed wyzyskiem;
9. wzywa Państwa Członkowskie UE do ułatwienia wjazdu do UE tych sierot z regionów dotkniętych przez tsunami, których krewni zamieszkują w Państwach Członkowskich;
10. wzywa rządy państw dotkniętych katastrofą do ułatwienia pracy organizacji humanitarnych na rzecz dostarczania pomocy poprzez czynienie wszelkich możliwych wysiłków na rzecz zapewnienia dostępu do pomocy wszystkim osobom w potrzebie, niezależnie od ich przekonań politycznych, rasy lub religii, oraz poprzez zminimalizowanie biurokracji dla agencji pomocy;
11. nalega, by koordynacja światowej operacji pomocy była prowadzona w całości przez Biuro ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA), wraz z pełnym zaangażowaniem i widocznością ECHO, i wspierana przez wszystkich darczyńców, oraz z zadowoleniem przyjmuje całkowite wsparcie UE dla ONZ i jej decyzji o finansowaniu OCHA w dotkniętym regionie;
12. wzywa Sekretarza Generalnego ONZ do wyznaczenia koordynatorów humanitarnych dla każdego spośród krajów dotkniętych przez tsunami, i wyraźnego określenia ich odpowiedzialności za kierowanie wszystkimi innymi agencjami ONZ uczestniczącymi w pomocy;
13. wzywa Państwa Członkowskie i Komisję, zgodnie z rezolucją ONZ nr 3519 i swoją rezolucją z dnia 30 listopada 2000 r.⁽¹⁾, do zapewnienia pełnego włączenia kobiet, zarówno w regionach dotkniętych tsunami, jak i na poziomie międzynarodowym, do koordynacji światowej operacji pomocy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 228 z 13.8.2001, str. 22.

Czwartek 13 styczeń 2005

14. podkreśla, że niezbędne jest, by ONZ uzyskało zgodę na pełnienie kluczowej roli koordynatora międzynarodowej pomocy w ww. zakresie i wskazuje, że nie wolno dopuścić do zaistnienia jakichkolwiek przerw pomiędzy etapem wstępnej, natychmiastowej pomocy a następującym po nim etapem odbudowy; wzywa Państwa Członkowskie UE do zapewnienia, we współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami, ścisłej koordynacji wewnętrznej działań UE podczas pomocy doraźnej, jak i podczas średnio- i długoterminowych działań niezbędnych w celu odbudowy dotkniętych regionów;

Pomoc finansowa

15. przyjmuje z zadowoleniem szybkie przekazanie przez UE początkowej kwoty 23 mln euro, jak też zaangażowanie ekspertów ECHO w akcję niesienia pomocy; przyjmuje również z zadowoleniem uruchomienie Europejskiego Mechanizmu Obrony Cywilnej, zaangażowanego od momentu katastrofy tsunami, jak też działania wspomagające Centrum Monitoringu i Informacji Komisji (MIC), które koordynuje tę pomoc;

16. przyjmuje z zadowoleniem przeznaczenie dodatkowych 100 mln euro z rezerwy na pomoc w nagłych przypadkach; ponadto odnotowuje zamiar Komisji przeznaczenia dodatkowej pomocy finansowej w kwocie do 350 mln euro na pomoc w rehabilitacji i odbudowie w celu wsparcia wysiłków udzielenia pomocy po katastrofie tsunami; prosi jednak Komisję o zbadanie wszystkich możliwości w ramach budżetu na rok 2005 i przedłożenie po ich zbadaniu koniecznych propozycji; przyjmuje z zadowoleniem oświadczenie zawarte w konkluzjach Rady z dnia 7 stycznia 2005 r., iż ważną rzeczą jest zapewnienie, że środki przeznaczone z powodu ostatnich wydarzeń są środkami dodatkowymi i nie obejmują już wcześniej podjętych zobowiązań w dziedzinie rozwoju; nalega na przejrzystość procesu odbudowy we wszystkich jego aspektach, a w szczególności w aspekcie politycznym, ekonomicznym i finansowym;

17. wyraża opinię, że żaden znaczny wkład UE w odbudowę i rozwój krajów dotkniętych tsunami nie powinien odbywać się kosztem pomocy innym krajom regionu; pomoc UE będzie finansowana z uwzględnieniem procedur budżetowych, oraz — jeśli to konieczne — przy pomocy wszystkich możliwości, które przewiduje Porozumienie międzyinstytucjonalne z 6 maja 1999 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i usprawnienia procedury budżetowej⁽¹⁾;

18. wzywa Unię Europejską, jej Państwa Członkowskie i wspólnotę międzynarodową do wypełnienia zobowiązań w trybie pilnym i w określonym przedziale czasowym, mając na uwadze doświadczenia z poprzednich katastrof, gdy na początku wielokrotnie deklarowano hojną pomoc, ale wypłacano jedynie jej ułamek;

19. przyjmuje z zadowoleniem propozycję otwarcia „linii kredytowej dla ofiar tsunami na Oceanie Indyjskim” w wysokości 1 mld euro, którą ma zarządzać Europejski Bank Inwestycyjny, ale domaga się, by wszelkie finansowanie uwzględniało zrównoważone standardy społeczne i ekologiczne;

20. popiera wezwania do ogłoszenia wobec krajów najbardziej dotkniętych tsunami moratorium na spłatę długów, umorzenia długów, pomocy w ich spłaceniu i ich zamiany, których ściśle określonym celem ma być zmniejszenie nędzy i odbudowa dotkniętych klęską społeczności; wzywa Radę do wsparcia powołania grupy specjalnej obejmującej Bank Światowy, MFW, Azjatycki Bank Rozwoju i Klub Paryski wierzycieli w celu opracowania do lutego planu redukcji długów;

21. przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji w sprawie nowego partnerstwa z Azją Południowo-Wschodnią (COM(2003)0399), który uzyskał aprobatę Rady i Parlamentu; wzywa Komisję do przedłożenia propozycji odpowiadającej treści tego komunikatu i biorącej pod uwagę skutki kataklizmu tsunami;

Działania średnioterminowe

22. wzywa do bezzwłocznego opracowania i udostępnienia technologii obszernego i skutecznego systemu wczesnego ostrzegania krajom Oceanu Indyjskiego, jak też krajom innych regionów narażonych na tsunami i inne kataklizmy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

Czwartek 13 styczeń 2005

23. wzywa również Radę i Komisję do sprawdzenia, czy system Galileusz może być pomocny przy niezwłocznym tworzeniu systemu wczesnego ostrzegania w dotkniętych tsunami krajach Azji Południowo-Wschodniej i krajów Afryki Wschodniej położonych nad Oceanem Indyjskim, oraz do wsparcia stworzenia odpowiedniego systemu ostrzegania dla krajów AKP i krajów śródziemnomorskich, jak też dla linii brzegowej Unii Europejskiej; zauważa, że kraje AKP od dawna wzywają do ustanowienia systemu ostrzegania na wypadek katastrof, oraz wzywa Komisję do zapewnienia nowych źródeł środków w celu sfinansowania oraz zapewnienia w tych regionach odpowiedniego systemu wczesnego ostrzegania;

24. jest świadom długoterminowych konsekwencji dewastacji środowiska morskiego i jego zasobów oraz dramatycznego ich wpływu na lokalne społeczności rybackie; wzywa Radę i Komisję do zbadania sposobów przekazania dotkniętym społecznościom pomocy rzeczowej w postaci statków, maszyn, wiedzy technicznej i surowców;

25. podkreśla znaczenie prośby rządów krajów poszkodowanych państw o uproszczenie procedur występowania o pomoc, w szczególności pomoc Unii Europejskiej, by mogła ona docierać bezpośrednio do miejscowej ludności w potrzebie i wzywa Komisję do poinformowania Parlamentu o jej staraniach zmierzających do spełnienia tej prośby;

Potrzeby długoterminowe

26. podkreśla, że odbudowa dotkniętych obszarów musi koncentrować się na poprawie sytuacji ocalałych ich mieszkańców poprzez skupianie się na zmniejszeniu ubóstwa, jak też i przyszłego zagrożenia tsunami; nalega na to, by wszelkie darowizny na odbudowę przed ich przekazaniem były sprawdzone pod względem ich przejrzystości i właściwego wykorzystania; wzywa zainteresowane rządy do opracowania narodowych planów odbudowy obejmujących mechanizmy uczestniczenia w ich opracowaniu i realizacji szerokiego spektrum społeczeństwa obywatelskiego;

27. wyraża nadzieję, iż w fazie przywracania do dawnego stanu uniknąć można błędów rekonstrukcyjnych popełnionych w przeszłości dzięki opracowaniu lepszych polityk zagospodarowania strefy nadmorskiej, które pozostawiają ekosystem brzegowy w stanie bardziej zbliżonym do naturalnego i zmniejszą stopień narażenia tych obszarów na katastrofy w przyszłości;

28. wzywa społeczność międzynarodową pod przewodnictwem ONZ do opracowania skutecznego i skoordynowanego planu działań na wypadek przyszłych katastrof, aby reakcje na nie nie miały charakteru doraźnego i by łatwiej było w przyszłości o działania skoordynowane;

29. przyjmuje z zadowoleniem szybką reakcję na katastrofę Państw Członkowskich, spośród których niektóre wykorzystały nawet logistykę wojskową; zachęca UE do wykorzystania wspólnych sił wojskowych w celu organizacji mostów powietrznych, naprawy infrastruktury i transportu, gdzie siły te będą potrzebne dla udzielenia pomocy najbardziej odizolowanym społecznościom w krajach dotkniętych tsunami; dlatego też wzywa Radę do rozbudowy zdolności wojskowej UE, których celem jest również zapewnienie właściwej i skutecznej pomocy w przypadku innych przyszłych katastrof humanitarnych i naturalnych;

30. nalega, aby Rada wsparła utworzenie zespołu wyspecjalizowanych jednostek obrony cywilnej, dysponujących odpowiednim wyposażeniem, które powinny przejść wspólne przeszkolenie i stałyby do dyspozycji w przypadku katastrof naturalnych, humanitarnych i ekologicznych lub związanych z ryzykiem przemysłowym w obrębie Unii i na całym świecie;

31. podkreśla, że w skali światowej 1,2 miliarda ludzi żyje w nędzy, a ponad miliard ludzi jest niedożywionych, wliczając w to ponad 150 mln dzieci poniżej 5 roku życia; dlatego podkreśla potrzebę wywiązania się przez Państwa Członkowskie UE i inne narody-darczyńców społeczności międzynarodowej z uzgodnionego w Monterrey celu przeznaczenia 0,7 % PNB na zagraniczną pomoc w rozwoju;

Sri Lanka i Indonezja

32. wzywa Unię Europejską i społeczność międzynarodową do wsparcia procesu pokojowego w Indonezji i na Sri Lance oraz zapewnienia długoterminowej pomocy w odbudowie i odnowie tych krajów;

Czwartek 13 styczeń 2005

33. wzywa strony konfliktu na Sri Lance do możliwie najwcześniejszego wznowienia procesu pokojowego i nalega, by wzięły pod uwagę objawy dobrej woli i wsparcie, które okazały sobie wzajemnie wszystkie społeczności Sri Lanki oraz wsparcie społeczności międzynarodowej dla odnowy i odbudowy Sri Lanki po katastrofie tsunami, która dotknęła wszystkich obywateli tego kraju; wzywa obie strony do powołania wspólnej grupy roboczej w celu zagwarantowania w kraju sprawiedliwego podziału pomocy;

34. podkreśla, że UE, przy wsparciu Norwegii, musi wykorzystać okazaną dobrą wolę i działać na rzecz rozszerzenia procesu pokojowego zdefiniowanego w Oslo w grudniu 2002 roku o współmierną pomoc rozwojową i rehabilitacyjną;

35. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że po raz pierwszy od 18 miesięcy rząd Indonezji szybko otworzył prowincję Aceh dla międzynarodowych agencji pomocy humanitarnej i dziennikarzy oraz że siły rebeliantów ogłosiły jednostronne zawieszenie broni; jest jednak głęboko zaniepokojony informacjami o ponownych działaniach zbrojnych przeciwko rebeliantom w prowincji Aceh; wzywa wszystkie strony do powstrzymania się od wszelkich działań, które utrudniają lub opóźniają dostęp do społeczności i obywateli w potrzebie i pomoc tym społecznościom i obywatelom;

36. wzywa wszystkie banki i instytucje finansowe UE do wprowadzenia kodeksu dotyczącego opłat bankowych w przypadku prywatnych wpłat danych osób na rzecz organizacji pozarządowych i świadczących pomoc, zwłaszcza w okresie następującym niezwłocznie po katastrofach naturalnych lub humanitarnych;

Uwagi końcowe

37. wzywa Radę do zdania Parlamentowi za 6 miesięcy sprawozdania z efektów akcji pomocy UE w tym regionie;

*
* *

38. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów Państw Członkowskich UE, głowom państw i przewodniczącym parlamentów Indonezji, Sri Lanki, Tajlandii, Indii, Malediwów, Malezji, Bangladeszu, Tanzanii, Birmy/Myanmaru, Mauritiusa, Kenii, Somalii i Seszeli, sekretarzowi generalnemu ONZ i dyrektorowi OCHA.

P6_TA(2005)0007

Stosunki transatlantyckie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie stosunków transatlantyckich

Parlament Europejski,

- uwzględniając Deklarację Transatlantycką w sprawie stosunków UE-USA z 1990 r. i Nową Agendę Transatlantycką z 1995 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie stanu Partnerstwa Transatlantyckiego w przeddzień szczytu UE-USA w dniach 25-26 czerwca 2004 r. ⁽¹⁾ w Dublinie,
- uwzględniając rezultaty szczytu UE-USA, który odbył się w dniach 25-26 czerwca 2004 r. w Dublinie,
- uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P5_TA(2004)0375.